FARMER NOTES

ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានកសិករ

ឆ្នាំទី ៨ លេខ ៨៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

ការចេញផ្សាយរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

A Publication of the Cambodian Agricultural Research and Development Institute

ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអឹមប៊ី៣"

ពូជសណ្តែកបាយ ស៊ីអឹមប៊ី៣ "CMB3" ត្រូវបានបញ្ចេញដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (កាឌី) នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាដើមឆ្នាំ ២០០៩ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការពិសោធន៍អស់រយៈពេលប្រាំមួយរដូវ (បីឆ្នាំ) កន្លងមក។ ពូជនេះមានប្រភពដើមចេញពីស្រឡាយ ATF 3944 នាំចូលពីប្រទេសអូស្ត្រាលី។

លក្ខណៈពិសេសៗរបស់ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអឹមប៊ី ៣"

សណ្តែកបាយ "ស៊ីអឹមប៊ី៣" ចេញផ្ការយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ និងទុំប្រមូលផលលើកទីមួយរយៈពេល ៥០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដាំ។ ដើមដងមានពណ៌បៃតង រាងជ្រុងឈរត្រង់ កម្ពស់ដើមប្រែប្រួលពី ៥០-១០០ ស.ម បែកមែកពី ២-៤ មែក។ នៅលើដើម និងមែកមានរោមតូចៗឆ្មារ ។ ប្រព័ន្ធឫស មានឫសកែវ និងឫសរយាងដែលអាចចាក់ចូលទៅក្នុងដីជម្រៅ ពី ៥០-៦០ ស.ម ប៉ុន្តែ ៨០ ភាគរយ នៃប្រព័ន្ធឫសស្ថិតនៅជម្រៅពី ៥-២០ ស.ម។ នៅលើឫសមានកំពកឫសតូចៗ បង្កើតឡើងដោយវត្តមាននៃបាក់តេរីមួយចំនួនក្នុងពួករីហ្សូប្យូម ដែលមានសមត្ថភាពស្រូប និងភ្ជាប់អាសូត (N) សេរីពីបរិយាកាស និងក្នុងដី ។ ទម្រង់ស្លឹកមានលក្ខណៈពិសេសងាយរលួយនៅក្នុងដីដែលជាប្រភពជីធម្មជាតិដ៏ប្រសើរសម្រាប់ដំណាំផ្សេងៗទៀត ។ ផ្កាជាកញ្ចុំ ពេលរីកមានពណ៌លឿង ផ្លែមានរាងជាស៊ីឡាំងមូលទ្រវែង ផ្លែខ្ចីមានពណ៌បៃតងចាស់ និងផ្លែទុំមានពណ៌ខ្មៅ។គ្រាប់មានពណ៌បៃតង ចំនួនផ្លែក្នុង ១ ដើមពី ១២-២០ ផ្លែ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយផ្លែពី ៧-១៤ គ្រាប់ ទម្ងន់ ១០០០ គ្រាប់ស្មើ នឹង ៦០ ក្រាម និងទិន្នផលជាមធ្យម ៨៥៣ គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា និងមានសក្តានុពលទិន្នផល ១.៩០០ គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា។

វិធីសាស្ត្រដាំដុះ

ពូជសណ្តែកបាយនេះ អាចដាំដុះបានពេញមួយឆ្នាំនៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាបដោយបុកដាំជាជួរ ឬដាំតាមចង្អូរ និងដាំដោយព្រោះគ្រាប់ទៅលើដីដែលភ្ជួររួច ហើយរាស់លុប។ ចំពោះការដាំដោយបុករណ្តៅជាជួរគួរប្រើគម្លាត គុម្ព ២៥-៣០ គុណនឹង ៣៥-៤០ ស.ម និងជម្រៅពី ២-៣ ស.ម ដោយក្នុងមួយរណ្តៅដាក់គ្រាប់ចំនួន ២-៣ គ្រាប់។ រីឯការដាំតាមតំបន់ទំនាបគឺដាំបន្ទាប់ពីច្រូតស្រូវវស្សារួច ត្រូវលើករងចំងាយពី គ្នាប្រហែល៣០ស.មមួយ និងមានកំពស់១០ទៅ ១៥ ស.ម។ ការដាំដុះពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអឹមប៊ី៣" លើផ្ទៃដីមួយហិកតា គឺបើដាំដោយបុកដាំជាជួរត្រូវការគ្រាប់ពូជពី ១៥-២០ គ.ក្រ/ហ.ត និងបើដាំដោយព្រោះ ត្រូវការគ្រាប់ពូជពី ៣០-៤០ គ.ក្រ/ហ.ត។

ក្រោយពីដាំបាន ១០-១៥ ថ្ងៃ គួរកាត់រំលោះកូនដោយទុកតែដើមណាដែលថ្លោស និងរឹងមាំល្អជាងគេចំនួន ១-២ ដើមក្នុងមួយគុម្ពនិងត្រូវដកស្មៅចង្រៃឲ្យបានស្អាត ចៀសវាងការដណ្តើមជីជាតិពីដំណាំដែលនាំឲ្យដំណាំដុះលូតលាស់យឺត។

ការដុះលូតលាស់

ការធ្វើដីបានផុសល្អ ដីមានជីជាតិសំណើមគ្រប់គ្រាន់ និងធាតុអាកាសអំណោយផលក្រោយពីដាំបាន ៣ ថ្ងៃ គ្រាប់ចាប់ផ្តើមដុះទូលដីមកខាងលើ។ ចាប់ពីពេលដុះ ពន្លករហូតដល់អាយុ ១៥ ថ្ងៃ សណ្តែកមានការដុះលូតលាស់ពុំសូវលឿនប៉ុន្មានទេតែអាយុកាលចាប់ពី ២០ ថ្ងៃឡើងទៅសណ្តែកបាយមានការដុះលូតលាស់យ៉ាង លឿន។

ឈ្មោះជី	កម្រិតជីទៅតាមក្រុមដី (គ.ក្រ / ហ.ត)		
	ព្រៃខ្មែរ ប្រទះឡាង (ដីខ្សាច់-ល្បាយខ្សាច់)	កំពង់សៀម ឡាបានសៀក ទូលសំរោង (ដីល្បាយឥដ្ឋ)	គៀនស្វាយ (ដីល្បាយ)
ដេអាប៉េ	១០០	១១០	៨៥
ប៉ូតាស្យូម	៥០	៥០	៥៥

ការប្រើប្រាស់ជី

ការប្រើប្រាស់ជីតាមបច្ចេកទេស និងត្រឹមត្រូវតាមពេលវេលា ធ្វើឲ្យដំណាំដុះលូតលាស់ល្អទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់។ ជីដែលអាចប្រើប្រាស់គឺជីដេអាប៉េ និងប៉ូតាស្យូម។ ការប្រើប្រាស់ជី គឺជីដេអាប៉េ និងប៉ូតាស(១០០ភាគរយ) ដាក់ទ្រាប់បាតមុនពេលដាំ ១ ឬ ២។ ជីត្រូវដាក់ដោយកប់លប់ក្នុងដីជម្រៅ ៥-១០ ស.ម ការពារជីមិនឲ្យបាត់បង់តាមរយៈការហើរទៅក្នុងបរិយាកាស និងការហូរច្រោះដោយសារទឹកផង។ ចំពោះជីលាមកគោ ឬកំប៉ុស្តិ៍ កសិករអាចប្រើនៅពេលទ្រាប់បាតក្នុងកម្រិត ៥ ត/ហ.ត ឬ ០,៥ គ.ក្រ/ម^{២} បន្ថែមលើជីគីមី បើសិនជាដីរបស់គាត់ខ្វះសារធាតុសរីរាង្គ។

ការប្រមូលផល

ផ្លែសណ្តែកទុំអាចប្រមូលផលនៅរយៈពេល ២០ ថ្ងៃក្រោយចេញផ្កា (ចំនួនផ្លែលើសពី ៩០ ភាគរយ ចាប់ផ្តើមប្រែពណ៌ពីបៃតងក្រម៉ៅទៅជាខ្មៅ)។ គេអាចប្រមូលផលបាន ២-៣ លើក ក្នុងមួយវដ្តជីវិតរបស់វា។ គម្លាតពេលប្រមូលផលពីមួយលើកទៅមួយលើកមានរយៈពេល ៥-៧ថ្ងៃ។ ប៉ុន្តែការប្រមូលផលលើកទីបី ពុំសូវទទួលបានទិន្នផលច្រើនដូចលើកទីមួយ និងទីពីរទេ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការប្រមូលផលជាហេតុ ធ្វើឲ្យទិន្នផលមានការបាត់បង់ដោយសារផ្លែទុំប្រេះនាំឲ្យជ្រុះគ្រាប់នៅរដូវប្រាំង ឬគ្រាប់សណ្តែកអាចដុះនៅក្នុងផ្លែបើមានភ្លៀងធ្លាក់ជាប់យូរថ្ងៃនៅរដូវវស្សា។

ការទុកដាក់ក្រោយប្រមូលផល

ជាមធ្យមសំណើមគ្រាប់ក្រោយពេលប្រមូលផលពី ១៥-១៨ ភាគរយ ដូច្នេះតម្រូវឲ្យយើងធ្វើការហាលសម្ងួតបន្ថែមទៀតដោយកម្តៅថ្ងៃ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការហាលសម្ងួតក្រោយពេលប្រមូលផល និងការទុកដាក់គ្រាប់មិនបានត្រឹមត្រូវ គឺងាយរងការបំផ្លាញពីពពួកសត្វល្អិតចង្រៃដូចជាខ្មូតជាដើមដោយវាស៊ីចោះ ផ្នែកខាងក្នុងរបស់គ្រាប់ដែលធ្វើឲ្យមានការ បាត់បង់ទាំងទិន្នផលគុណភាព និងតម្លៃ។

ការរក្សាទុកគ្រាប់ពូជ

ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអឹមប៊ី៣" ជាពូជដែលមានស្ថេរភាពសេនេទិច និងអាចរក្សាទុកគ្រាប់ពូជដាំបានទៀតពី ២-៣ រដូវកាលប្រសិនបើ យើងធ្វើការបន្សុទ្ធពូជបានត្រឹមត្រូវ។ ការរក្សាទុកគ្រាប់ពូជ សម្រាប់ ប្រើប្រាស់នៅរដូវបន្ទាប់ គឺគ្រាប់ពូជត្រូវមានសំណើមពី ១២-១៣ ភាគរយ ហើយត្រូវរក្សាទុកនៅកន្លែងដែលគ្មានសត្វល្អិត គ្មានខ្យល់ចេញចូល ឬទុកនៅក្នុងធុងបិទជិត ឬអាចរក្សាទុកដោយប្រើប្រាស់ ថ្នាំការពារសត្វល្អិត។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមធ្វើការទាក់ទង ការិយាល័យរុក្ខជម្រើសវិទ្យា មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ការិយាល័យផែនការ សហប្រតិបត្តិការ និងពាណិជ្ជកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៣ សង្កាត់ប្រទះឡាង ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ឬតាមប្រអប់សំបុត្រលេខ ០១ ភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥-២៣) ៦៣១៩ ៦៩៣-៤ គេហទំព័រ: www.cardi.org.kh

ទូរអក្ខរ: ssophany@cardi.org.kh trin@cardi.org.kh hunyadana@cardi.org.kh